

2008. március 13., csütörtök

A globális energiahatékonysági és megújuló energia alap

P6_TA(2008)0096

Az Európai Parlament 2008. március 13-i állásfoglalása a globális energiahatékonysági és megújuló energia alapról (2007/2188(INI))

(2009/C 66 E/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel „a magán- és közvagyonnak az éghajlatbarát, megfizethető és biztos energiaforrásokhoz való világszintű hozzáférés kialakítása érdekében történő felhasználásáról – A globális energiahatékonysági és megújuló energia alap” című bizottsági közleményre (COM(2006)0583),
 - tekintettel a 2007. március 8–9-i, brüsszeli Európai Tanács elnökségi következtetéseire,
 - tekintettel a megújuló energiáról szóló európai útitervről szóló, 2007. szeptember 25-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel „Az energiahatékonyságról, avagy többet kevesebb – zöld könyv” című, 2006. június 1-jei állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a biomasszára és a bioüzemanyagokra vonatkozó stratégiáról szóló, 2006. december 14-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel a megújuló energiaforrások részesedéséről az EU-ban és konkrét intézkedésekre irányuló javaslatokról szóló, 2005. szeptember 29-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére, valamint a Fejlesztési Bizottság és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére (A6-0006/2008),
- A. mivel az átlagos globális hőmérséklet-növekedés maximum 2 °C-ra történő korlátozásával összefüggésben növelni kell a megújuló energiák használatát és az energiahatékonyságot annak érdekében, hogy a 2015-re várható csúcspont után a kibocsátás globális szintje csökkenni kezdjen,
- B. mivel az éghajlatváltozás közgazdasági hatásáról szóló Stern-jelentés (2006. október) és az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi bizottság jelentései szerint a legszegényebb országok és emberek szenvednek majd a leghamarabb és leginkább az éghajlatváltozás hatásaitól,
- C. mivel a megújuló energiaforrások és az energiamegtakarítás kulcsfontosságú szerepet játszanak az energiaival kapcsolatos szolgáltatásokhoz való fenntartható hozzáférés biztosításában, hozzájárulva az alábbiakhoz:
- a) a CO₂ és egyéb üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése,
 - b) az energiaellátás függetlenségének javítása,
 - c) új, innovatív technológiák kifejlesztése,
 - d) foglalkoztatási és regionális fejlesztési lehetőségek biztosítása,
 - e) a fizetési mérlegek hiányának csökkentése,
 - f) üzleti lehetőségek biztosítása a kkv-k számára,
 - g) költségmentesítések,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0406.

⁽²⁾ HL C 298. E, 2006.12.8., 273. o.

⁽³⁾ HL C 317. E, 2006.12.23., 890. o.

⁽⁴⁾ HL C 227. E, 2006.9.21., 599. o.

2008. március 13., csütörtök

- D. mivel a vezető hatalmak a fenntartható fejlődésről szóló 2002-es csúcstalálkozón megállapodtak abban, hogy az alapvető energiaszolgáltatásoktól elzárt emberek jelenlegi 1,6 milliárdos számát a felére csökkentik; mivel, ha a jelenlegi trendek folytatódnak, ezt a célt sohasem fogják elérni,
- E. mivel a fejlődő országok előtt álló energiával kapcsolatos kihívások fenntartható megoldását a megújuló energiaforrások nagyobb használatával, az energiahatékonyság és az energiamegtakarítás nagyobb mértékű javításával kellene elérni,
- F. mivel az átláthatóság, valamint a köz- és magánbefektetők felé való elszámoltathatóság kulcsfontosságú lesz a globális energiahatékonysági és megújuló energia alap által kínált támogatás értékelése, és esetleges további növelése során, és mivel az ellenőrzés intenzív lesz, különösen az alap végrehajtásának első éveiben,
1. üdvözli a Bizottságnak a globális energiahatékonysági és megújuló energia alap (Geeref) létrehozására irányuló javaslatát;
 2. úgy véli, hogy alacsonyabb üvegházhatást okozó gázkibocsátással, tiszta levegővel és fenntartható energiaellátással járó fenntartható fejlődés, különösen fejlődő országokban és a felemelkedő gazdaságokban, csak a helyi energiaforrásokat felhasználó megújuló technológiák alkalmazásának biztosításával és – a távoli és decentralizált készletekbe történő befektetések támogatása révén – az energiához való hozzáférés javításával valósítható meg;
 3. úgy véli, hogy az energiahatékonyság, az energiamegtakarítás és a megújuló energiák előmozdítását, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának és az egyéb kockázatoknak a csökkentését, a legszegényebb országok energetikai szolgáltatásokhoz való hozzáférését és a fejlődő világ energiaforrásainak diverzifikálását az alap legfontosabb célkitűzéseivé kell tenni;
 4. különösen üdvözli, hogy az alap a magánbefektetések előmozdítására is összpontosít a kockázati tőke biztosításával, mivel azok hosszú távon kritikus fontosságúak a fenntartható energiaprojektek sikeres végrehajtása tekintetében a fejlődő világban;
 5. felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy valamennyi, a projektekhez és a technológia megvalósításához nyújtott támogatásnak legyen feltétele az átfogó fenntarthatósági kritériumok teljesítése és a fenntartható fejlődéshez való hozzájárulás, továbbá a földrajzi jellegzetességek és a rendelkezésre álló regionális források;
 6. sürgeti a Bizottságot, hogy az alap végrehajtásakor összpontosítson a kisebb nagyságrendű projektekre, amelyek a legnehezebben vonzzák a magánszektor befektetéseit; úgy véli, hogy a Bizottságnak a befektetésekre vonatkozóan rendszeresen felül kellene vizsgálnia az egyes projektekre megállapított 10 millió eurós elfogadhatósági küszöböt, és a rendelkezésre álló források legalább egyharmadát az egymillió eurónál kevesebbet igénylő kisebb projektek számára kellene elkülönítenie;
 7. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a fejlődő országokban valamennyi biomassza-projekt, így a víz- és szennyvízkezelést is magában foglaló projektek támogatása is olyan szigorú fenntarthatósági kritériumok teljesítésétől függjön, amelyek biztosítják, hogy kizárólag a legfenntarthatóbb technológiákat támogatják, figyelembe véve a biomassza teljes életciklusnyi hatását az üvegházhatást okozó gázkibocsátásokra, a levegőtisztaságra, a regionális igazgatásra, a társadalmi-gazdasági feltételekre és a biológiai sokszínűsége, beleértve a természetes erdők megőrzését, valamint – a legjobb helyi mezőgazdasági gyakorlatok javításával – az élelmiszer-ellátás biztosítását mindenki számára;
 8. sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy a Geeref támogassa a napenergia-projektek, és felszólítja az intelligens rácsálózat-technológiák fejlesztésének támogatására; ösztönzi különösen a vidéki szegény népesség számára megfelelő beruházásokat, például a megújuló energia révén történő villamosítást (ideértve a vízenergiát, nap- és szélenergiát és a biomasszát), a napenergiával működő fűtőberendezéseket, a napenergiával működő pasztörizálókat, a szélpumpákat és a továbbfejlesztett tűzhelyeket, valamint az energetikai projektekből való helyi részvétel fokozása érdekében a mikrohitelrendszerek támogatását;

2008. március 13., csütörtök

9. ragaszkodik ahhoz, hogy a Geeref-nek nem szabad támogatnia azokat az 1 millió eurónál többet igénylő projekteket, amelyek a hagyományos energiahordozókról és a meglévő vagy új szénerőművek biomasszával történő vegyes üzemeltetéséről, a fosszilis üzemanyagok kis nagyságrendű használatáról (például dízelgenerátorokban), vagy a kiterjedt agroüzemanyag-gyártásról szólnak; sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy a Geeref által támogatott alárendelt alapokból származó beruházások ne támogassák a fenti típusú technológiákat; felhívja ezért a Bizottságot annak biztosítására, hogy a vonatkozó kezelési szerződések és a projektek kiválasztási kritériumai kizárják ezeket a projekteket;

10. úgy véli, hogy – ahol csak lehetséges – a támogatásnak olyan projektekre kell összpontosítania, amelyek a megújuló energia-technológiákat nagyobb energiahatékonysággal ötvözik, mint például az épület-állomány, a világítási és hűtési láncok fejlesztésére irányuló projektek;

11. szorgalmazza a Geeref és a Bizottság által javasolt Nemzetközi Energhatékonyági Együttműködés platformja keretében végzett jövőbeni munka teljes összehangolását, a kutatásra és fejlesztésre, valamint a teljesítményértékelésre irányuló együttműködés javítása érdekében;

12. sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy az alap támogassa a helyi piacok, valamint a gyártás és a kapacitások fejlődését a fejlődő világban, például a helyi kkv-k támogatásával annak érdekében, hogy bizonyos régiókban átvehessék az új technológiák forgalmazásával kapcsolatos felelősséget;

13. úgy véli, hogy az alapot arra is fel kell használni, hogy lehetőséget biztosítson különösen az EU-tagállamok kkv-inak arra, hogy technikai know-how-jukkal részt vehessenek a fenntartható energia-technológiák fejlesztésében és kiaknázásában a fejlődő országokban;

14. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az alap működése összhangban álljon a tagállamok és az EU egyéb, a fejlődő országokat célzó fejlesztési politikáival, energetikai kezdeményezéseivel, és egészítse ki azokat;

15. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az alap kiegészítse a fejlődő világban zajló fenntartható energia-projekteket támogató számos más nemzeti kezdeményezést és alapot (beleértve a Világbank és a Regionális Fejlesztési Bank által vezetett, valamint a fenntartható fejlődésről szóló 2002-es csúcstalálkozón indított programokat), és hatékonyan működjön azokkal együtt;

16. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy bizonyos – különösen a legkevésbé fejlett – országokban az alap hozzájáruljon a korlátok csökkentéséhez a tiszta fejlesztési mechanizmus (CDM) alkalmazása tekintetében, valamint hogy továbbra is ösztönözze a tiszta fejlesztési mechanizmusokkal kapcsolatos olyan projekteket, amelyek egyértelmű többletértéket hordoznak, a fenntartható fejlődés szempontjából pozitív hatásuk van, és teljesítik a „Gold Standard” kritériumokat;

17. felhívja a Bizottságot, hogy tárja fel az alap növelésének módjait az ENSZ éghajlatváltozásról szóló keretegyezménye keretében egy 2012 utáni rendszer jövőbeni összefüggésében, figyelembe véve, hogy a fenntartható energia a fejlődő országokban alapvető fontosságú lesz ezen egyezmény célkitűzésének eléréséhez;

18. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a javasolt 100 millió eurós minimális finanszírozási célkitűzés – ezen belül egyenként mindössze 15 millió eurós hozzájárulás a 2007-es, illetve a 2008-as évre – a Geeref hozzájárulásaként elkeserítően kevés, amennyiben a cél „az energiahatékonysági és megújuló energiákra vonatkozó projektek részarányának fokozása és a fenntartható fejlődéshez való lényeges hozzájárulás”, továbbá amiatt, hogy mindeddig csak néhány ország vállalkozott az alapon való pénzügyi részvételre; ezért sürgeti a Bizottságot, hogy növelje hozzájárulását és egyúttal ösztönözze a tagállamokat, valamint a multilaterális pénzügyi intézményeket erőik egyesítésére az alap méretének jelentős növelése érdekében; felkéri a tagállamokat, hogy minél többen ajánlják fel pénzügyi támogatásukat;

2008. március 13., csütörtök

19. úgy véli, hogy a Geeref (amely egy nyílt végű alap) első éveiben olyan minták kidolgozását kell fő célul kitűzni, amelyek ösztönzik a további hozzájárulásokat, növelik a megújuló energiákba és az energiahatékonyságba beruházott források áramlását a fejlődő országokba és az átalakuló gazdaságokba, és a várt 1–3 millió embernél sokkal többet kímél meg az energiaszegénységtől;

20. hangsúlyozza, hogy a Geeref-nek kiemelten kell kezelnie a legkevésbé fejlett országok sajátos szükségleteit és az olyan beavatkozásokat, amelyek bizonyítottan szoros kapcsolatban állnak a szegénység csökkentésével; megjegyzi, hogy a Geeref hatálya a fekete-afrikai, a karibi és csendes-óceáni országokban, az Európai Szomszédsági Politikában részt vevő országokban (Észak-Afrikát és a nem EU-tag kelet-európai országokat is beleértve), valamint a latin-amerikai és ázsiai országokban működő regionális alárendelt alapok támogatására terjed ki; felszólít ugyanakkor, hogy helyezzenek különleges hangsúlyt az AKCS-országok igényeinek kielégítésére; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az előirányzatok elosztásakor a forrásokat ne csupán egy vagy két részalpra osszák szét; határozottan javasolja, hogy a Kína és Oroszország számára létrehozott bármilyen alárendelt alap – amennyiben része a portfóliónak – ne vegye fel az összes rendelkezésre álló forrást, és hogy ezek kísérleti projektként tartsanak számot különös érdeklődésre;

21. elismeri azonban, hogy a jelenlegi elképzeléseknek megfelelően a Geeref nehézségekkel nézhet szembe az OECD Fejlesztési Segítségnyújtási Bizottság (DAC) által megállapított hivatalos fejlesztéstámogatásra (ODA) vonatkozó kritériumoknak való megfelelés terén, mivel a beruházásokat a fejlesztési szükségletek helyett a pénzügyi megtérülés fogja irányítani; elismeri azt a kockázatot, hogy a Geeref sajátos célkitűzéseként említett szegénységcsökkentés mindössze az alap másodlagos prioritásává válhat; hangsúlyozza ezért, hogy a Geeref-támogatásra jogosult projektek átvilágítására szolgáló egyértelmű fejlesztési kritériumok kialakítása mellett a Bizottságnak jelentősen növelnie kell a támogatásalapú fejlesztési segítségnyújtást annak érdekében, hogy a legszegényebbeknek fenntartható energiaszolgáltatásokat lehessen nyújtani;

22. felhívja a Bizottságot, hogy rendszeresen készítsen jelentést az alap végrehajtásának előrehaladásáról és a támogatott projektekről, különösen hogy készítsen éves előrehaladási jelentést a Parlament részére;

23. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a különféle projektekkal, konkrét eredményeikkel és a fenntartható fejlődéshez való hozzájárulásukkal kapcsolatos intenzív kommunikáció és tapasztalatcsere megkönnyítésének módjaira;

24. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

Fejlesztési együttműködési politika

P6_TA(2008)0097

Az Európai Parlament 2008. március 13-i állásfoglalása az EU új tagállamaira vonatkozó fejlesztési együttműködési politika kihívásairól (2007/2140(INI))

(2009/C 66 E/07)

Az Európai Parlament,

A fejlesztési együttműködésre vonatkozó jogalkotás

- tekintettel az EK-Szerződés 177–181. cikkeire,
- tekintettel az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok, valamint az Európai Közösség és tagállamai között 2000. június 23-án Cotonouban aláírt partnerségi megállapodásra ⁽¹⁾, melyet a 2005. június 25-én Luxembourgban aláírt megállapodással ⁽²⁾ módosítottak,

⁽¹⁾ HL L 317., 2000.12.15., 3. o. A legutóbb az AKCS-EK Miniszteri Tanács 1/2006. számú határozatával (HL L 247., 2006.9.9., 22. o.) módosított egyezmény.

⁽²⁾ HL L 209., 2005.8.11., 27. o.